

HỘI CHỨNG GAN TỤY Ở TÔM NUÔI NƯỚC LỢ - DẤU HIỆU VÀ YẾU TỐ NGUY CƠ

Võ Văn Nha

TÓM TẮT

Hội chứng gan tụy trên tôm nuôi nước lợ (tôm sú, tôm thẻ chân trắng) đã và đang là mối đe dọa cho nghề nuôi tôm ở Việt Nam và một số nước khác trong khu vực trong vài năm qua. Nghiên cứu này đã xác định được các dấu hiệu của hội chứng gan tụy trên tôm nuôi nước lợ dựa trên các điều tra, thu mẫu quan sát; nghiên cứu, phân tích những biến đổi bên ngoài và bên trong tế bào của tôm nuôi bị hội chứng gan tụy. Đồng thời, cũng chỉ ra được các yếu tố nguy cơ gây hội chứng gan tụy trên tôm nuôi nước lợ dựa trên kết quả điều tra dịch tễ học của hội chứng này ở các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long và các tỉnh miền Trung, gồm yếu tố mùa vụ, nhiệt độ và độ mặn. Vào mùa khô, nhiệt độ và độ mặn cao thì nguy cơ xuất hiện hội chứng này cao gấp 1,7 - 4,8 lần so với điều kiện bình thường (nhiệt độ <math><30^{\circ}\text{C}</math> và độ mặn nhỏ hơn 30‰). Từ đó, nghiên cứu đã đề xuất cách nhận biết tôm nuôi nước lợ bị hội chứng gan tụy (chết đáy nhanh với số lượng nhiều trong 2-3 ngày phát bệnh, gan tụy sưng, nhũn hoặc teo, dai, chai cứng) và giải pháp để giảm thiểu sự xuất hiện của hội chứng này dựa trên các kết quả nghiên cứu về yếu tố nguy cơ.

Từ khóa: *Tôm nước lợ, tôm sú, tôm thẻ chân trắng, hội chứng gan tụy.*